

i overensstemmelse med pagten, måtte Danmark konsekvent stemme for det. En sådan politik må være i alles, også de vestlige stormagters, interesse på langt sigt, da den kan bidrage til, at afrikanerne foreløbig afstår fra at forsøge at løse problemet med våbenmagt og til, at det bliver løst, inden truslen mod fred og sikkerhed bliver akut.

Behandlingen af apartheid-spørgsmålet afsluttedes med vedtagelsen af en resolution, hvis centrale paragraf indeholder en bestemmelse, der henleder Sikkerhedsrådets opmærksomhed på den omstændighed, at situationen i Sydafrika udgør en trussel mod international fred og sikkerhed, at forholdsregler i overensstemmelse med pagtens kap. VII er nødvendige for at få en løsning på apartheid-problemet, og at universalt iværksatte økonomiske sanktioner er det eneste middel til at opnå en fredelig løsning. Det lykkedes Danmark inden afstemningen at bevæge forslagsstillerne til at modificere resolutionen på visse punkter, bl. a. således at den ikke længere opfordrede medlemsstaterne til at efterleve en resolution fra 1962, der efter dansk anskuelse overskred Generalforsamlingens kompetence i forhold til Sikkerhedsrådet. De pågældende ændringer gjorde det muligt for bl. a. Sverige at stemme for resolutionen, mens de øvrige nordiske lande afstod.

c) Derimod kunne Danmark i 4. udvalg ikke støtte en resolution vedrørende et beslægtet emne, *Sydvestafrika*, netop fordi denne — efter dansk opfattelse i strid med pagten — opfordrede medlemslandene direkte til at efterleve en tidligere resolution, der bl. a. indeholdt en bestemmelse om olieembargo mod Sydafrika. Danmark afstod på denne resolution og markerede derved den linie, som følges i koloni- og apartheidsspørgsmål, at man på den ene side tager afstand fra irrationelle eller pagtstridige forslag, men på den anden side følger en positiv linie, der kan bidrage til gradvis realisering af den ønskede politik, og som kan klargøre Danmarks principielle stilling til de nævnte spørgsmål.

d) Debatten om *Portugals kolonier* var ret kort, fordi Sikkerhedsrådet få uger forinden havde behandlet spørgsmålet og vedtaget en resolution i sagen. Såvel i Sikkerhedsrådets som i Generalforsamlingens re-

solution opfordres alle stater til at afholde sig fra at yde Portugal støtte, der muliggør undertrykkelse af kolonierne. I forsamlingens resolution opfordres alle stater desuden til at hindre deres statsborgeres økonomiske virksomhed i områderne og til at afbryde deres diplomatiske, handelsmæssige og trafikale forbindelser med Portugal. Medens de vestlige medlemmer af Sikkerhedsrådet afstod på den førstnævnte resolution, stemte de — bortset fra Frankrig — imod den i forsamlingen fremlagte resolution. Frankrig og Norden var blandt de 17 lande, der afstod.

e) Endelig bør det nævnes, at 4. udvalg gjorde næsten alle de resterende små kolonier til genstand for detaljebehandling og vedtog selvstændige resolutioner vedrørende områder, der ikke tidligere har været behandlet i resolutionsform, f. eks. Mauritius og de spanske områder i Afrika.

7. Som under tidligere Generalforsamlinger gav *beretningen fra FN's hjælpeorganisation for Palæstina-flygtninge i Den nære Orient (UNRWA)* anledning til skarpe gensidige udfald mellem Israel og de arabiske lande. Drøftelserne drejede sig mindre om beretningens indhold og mulighederne for at hjælpe flygtningene end om gentagelser af de to parter velkendte politiske standpunkter: Araberne ønsker, at alle flygtninge skal have adgang til enten at genindtræde i deres tidligere besiddelser eller at modtage fuld erstatning, medens Israel gav udtryk for, at selv repatriering af et ganske lille antal flygtninge kun kan ske som led i en almindelig afspænding i forholdet mellem Israel og de arabiske lande og kun under forudsætning af, at tilbagevendte flygtninge vil være loyale statsborgere i Israel.

I øvrigt efterlod drøftelserne det indtryk, at Israel i nogen grad var ved at tabe terræn blandt de afro-asiatiske lande, og det var symptomatisk, at det særlige politiske udvalg ret uventet og med en snæver margin vedtog et arabisk-inspireret ændringsforslag, fremlagt af Somalia og Pakistan, til det traditionelle amerikanske resolutionsforslag i sagen. Ændringsforslaget lagde uforholdsmæssig stor vægt på sagens politiske sider og krævede i en vidtrækkende præambuler paragraf, at Palæstina-flygt-